

FLPP
FUNDAMENTĀLIE UN
LIETIŠĶIE PĒTĪJUMU
PROJEKTI

BIOR

PĀRTIKAS DROŠĪBAS, DZĪVNIEKU VESELĪBAS
UN VIDES ZINĀTNISKAIS INSTITŪTS

Coxiella burnetii nokļūšana un persistence liellopu ganāmpulkos

Projekts Izp-2018/2-0109 «Zoonozes Q-drudža ietekme uz
slaucamo govju reprodukciju un risinājumi slimības
sastopamības samazināšanai un dzīvnieku ilgtspējīgai
izmantošanai»

MARTA LOČMELE,
VETERINĀRĀRSTE

Nozīmīgi riska faktori slimības izplatībā

- Dzīvnieku kustība
- Citu dzīvnieku klātbūtne
- Saimniecības lokalizācija
- Ģeogrāfiskie un klimata apstākļi
- Individuālie saimniecības faktori

1. Dzīvnieku kustība

1.1. Jaunu dzīvnieku ievēšana saimniecībā:

- naiva ganāmpulka inficēšanās
- skartā ganāmpulkā pieaug saslimstības prevalence
- diagnostisks skrīnings pirms dzīvnieku ievēšanas - koppiena paraugu izmeklēšana uz *C.burnetii* antivielu klātbūtni

1. Dzīvnieku kustība

1.2. Dzīvnieku kustība saimniecībā

2. Citu dzīvnieku klātbūtne

- jāsmazina vai jānovērš jebkura saskarsmes iespēja ar citiem dzīvniekiem - suņiem, kaķiem, lapsām, putniem u.c.
- deratizācijas nozīme

3. Saimniecības lokalizācija

- mikroorganisma infekciozās daļiņas aerogēni spēj izplatīties pat 5km attālumā
- attālums līdz citām liellopu saimniecībām
- attālums līdz mazo atgremotāju saimniecībām, abortu vētras
- dzīvnieku un novietņu reģionālais blīvums

4. Ģeogrāfiskie un klimata apstākļi

Ģeogrāfiskie un klimata apstākļi, kas būtiski ietekmē *C.burnetii* izplatību, pēc (van der Hoek et al, 2011):

- aramzemes pārsvars
- kūdraina augsne
- gruntsūdeņu līmenis
- vidējais vēja ātrums

5. Individuālie saimniecības faktori

- kopēja lauksaimniecības tehnika ar citām saimniecībām, vai citas saimniecības lauksaimniecības tehnikas izmantošana
- dzīvniekiem ir iespējams kontakts ar saimniecības apmeklētājiem
- regulāras veterinārārsta vizītes
- veterinārārsta higiēnas normu neievērošana pirms ieeiešanas ganāmpulkā (virsdrēbju nomaiņa, zābaku mazgāšana u.c.).

Faktori, kurus saista ar infekcijas riska samazināšanu

- karantīnas ievērošana ievestiem dzīvniekiem
- stingras higiēnas prasības saimniecības apmeklētājiem
- pēc iespējas mazāk ievestu dzīvnieku ganāmpulkā no citām saimniecībām
- laicīga placentas un citu dzemdību materiālu izvākšana uzreiz pēc atnešanās, dzemdību zonas dezinfekcija
- regulāra pakaišu tīrīšana un nomaiņa

Secinājumi

- Pilnībā ietekmēt *C.burnetii* nenonākšanu ganāmpulkā ir gandzrīz neiespējami, dēļ patogēna ubikvitās dabas
- Kombinējot augstu biodrošības prasību ievērošanu, dzīvnieku vakcināciju un inficēto dzīvnieku menedžmentu, iespējams panākt viszemākā inficēšanās riska saglabāšanu dzīvnieku populācijā
- Ganāmpulkus apkalpojošajiem veterinārārstiem vajadzētu pievērst lielu uzmanību higiēnas pasākumiem dodoties ganāmpulku veselības vizītēs, jo vairākos pētījumos (Agger et al., 2013; Agger et al., 2010; Paul et al., 2012) norādīts, ka veterinārārstiem ir būtiska loma infekcijas pārnesē starp ganāmpulkiem

Ieteikumi

- Veikt diagnostisku skrīningu pirms jaunu dzīvnieku ieviešanas saimniecībā
- Ievērot augstas higiēnas prasības atnešanās zonā, veikt tās regulāru tīrīšanu un dezinfekciju
- Izstrādāt deratizācijas plānu, kontrolēt tā izpildi
- Samazināt dzīvnieku kustību un dzīvnieku tieša kontakta iespējamību novietnē
- Novērst saskarsmes iespēju starp ganāmpulka dzīvniekiem un saimniecības apmeklētājiem

Paldies par uzmanību!